

התבונן בדברים הללו ושוב לאדונך. מה מלאכתך - שאתה עסקת בה בעולם הזה, והודה עליה לפני רבונך. ומאין תבוא - הסתכל מאין באת, מטפה סרוחה, ואל תתנאה לפניו. מה ארצך - הסתכל שהרי מהארץ נבראת ולא ארץ תשוב. ואי מזה עם אתה - הסתכל אם יש לך זכות אבות שתגן עליך.

בין שמעלים אותו לדין בבית דין של מעלה, אותה סערה, שהיא גזרת הדין שסוערת על האדם, מבקשת מהמלך לדון אותם התפוסים של המלך, וכלם באים אחד אחד לפניו. באותה שעה מתקרבים בית הדין. יש מהם שפותחים בזכות, ויש מהם שפותחים בחובה, וגזרת הדין תובעת דין.

ואם אותו אדם לא זוכה בדין, מה כתוב? ויחטרו האנשים להשיב אל היבשה ולא יכלו. הם משתדלים אותם שמורים זכותו להשיבו אל העולם הזה ולא יכלו. מה הטעם? כי הים הולך וסער עליהם. גזרת הדין הולכת וסוערת בחטאי האדם ומתגברת עליהם.

אז מורידים עליו שלשה שליחים ממנים: אחד שפותב כל הזכיות וכל החטאים שעשה האדם בעולם הזה. ואחד שעושה חשבון ימיו. ואחד שהיה הולך עמו פשהיה במעי אמו, והרי בארנו שגזרת הדין לא שוככת עד לאותו זמן, שכתוב וישאו את יונה. וישאו, פשנוטלים אותו מביתו לבית הקברות.

ואז מכריזים עליו. אם הוא צדיק - מכריזים עליו ואומרים: תנו כבוד לדמות המלך, (ישעיהו) יבוא שלום ינוחו על משפכותם הלך נכחו. (ישעיהו נח) והלך לפניך צדקך (ד) ואם הוא רשע - מכריזים עליו ואומרים: אוי לו לפלוני, טוב לו שלא היה נברא. ואז מה כתוב?

אסתכל במלין אלין, ותוב למארץ. מה מלאכתך דאת עסקת בה בהאי עלמא, ואודי עליה קמי מארץ. ומאין תבא, אסתפל מאין באת, מטפה סרוחה, ולא תתגאי קמיה. מה ארצך, אסתפל דהא מארעא אתבריא, ולארעא תיתוב. ואי מזה עם אתה, אסתפל אי אית לך זכו דאבהן, דיגין עליך.

בין דסלקין ליה לדינא, בבי דינא דלעילא, ההיא סערה, דאיהי גזרת דינא, דסעיר עליה דבר נש, תבעת מן מלפא למידן אינון תפיסין דמלפא, וכלהו אתיין חד חד קמיה. ביה שעתא אתקריבו בי דינא. אית מנהון דפתחי בזכות, ואית מנהון דפתחי בחובה. וגזרת דינא תבעת דינא.

ואי ההוא בר נש לא זכי בדינא, מה כתיב ויחטרו האנשים להשיב אל היבשה ולא יכלו. משתדלין אינון דאורו זכותיה לאתבא ליה להאי עלמא, ולא יכלו. מאי טעמא. פי הים הולך וסוער עליהם, גזרה דדינא, אזיל וסעיר בחובוי דבר נש, ואתגבר עלייהו.

בדין נחתין עליה תלת שליחן ממנו, חד דכתיב כל זכוון, וכל חובין, דעבד בר נש בהאי עלמא. וחד דעביד חשבון יומיו. וחד דהיה אזיל עמיה, פד הוה במעי אמיה. והא אוקימנא דגזרת דינא לא שכיף, עד ההוא זמנא דכתיב, וישאו את יונה. וישאו: פד נטלי ליה מביתיה, לבי קברי.

בדין מכריזי עלוי. אי איהו זפאה, מכריזי עליה ואמרי, הבו יקר לדיוקנא דמלפא, (ישעיה יבא שלום ינוחו על משפכותם הלך נכחו. (ישעיה נח) והלך לפניך צדקך (ד) ואם הוא רשע - מכריזים עליו ואומרים: אוי לו לפלוני, טוב לו שלא היה נברא. ואז מה כתוב?

וַיִּטְלֵהוּ אֶל הַיָּם וַיַּעֲמֵד הַיָּם מִזְעָפוֹ. כְּשִׁמְכֹנִיסִים אוֹתוֹ לְבֵית הַקְּבֵרוֹת, שֶׁהוּא מְקוֹם הַדִּין, אִז גְּזֵרַת הַדִּין שֶׁהִיְתָה סוֹעֶרֶת, שׁוֹכֶכֶת מִזְעָפָה. וְהִדְגַּ שְׁבַלְע אוֹתוֹ זֶהוּ הַקְּבֵר.

מַה כְּתוּב? וַיְהִי יוֹנָה בְּמַעַי הַדָּג. מַעַי הַדָּג זֶהוּ בִטָּן שְׂאוֹל. מִזֵּינ לָנוּ? שֶׁכְּתוּב מִבִּטָּן שְׂאוֹל שׁוֹעֲתִי. וְהוּא הִיָּה בְּמַעַי הַדָּג, וְקוֹרָא לוֹ בִּטָּן שְׂאוֹל, שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לַיְלוֹת. אֵלּוּ שְׁלֹשָׁה יָמִים שְׂאָדָם בְּקָבֵר וּנְבֻקָעִים מַעֵי.

לְאַחַר שְׁלֹשָׁה יָמִים אוֹתָהּ טִנְפַת נִהְפְּכַת עַל פָּנָיו, וְאוֹמְרַת לוֹ: טַל מַה שֶׁנִּתְּתָ בִּי. אֲכַלְתָּ וְשִׁתִּיתָ כָּל יוֹם וְלֹא נִתְּתָ לְעֵנִיִּים, וְכָל יָמִיד הָיָה כְּמוֹ חֲגִיִּים וּמוֹעֲדִים, וְהָעֵנִיִּים הָיוּ רְעֵבִים, שְׁלֹא אָכְלוּ עִמָּךְ. טַל מַה שֶׁנִּתְּתָ בִּי. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (מִלֹּאכִי ב) וְזִרְיָתִי פָּרַשׁ עַל פְּנֵיכֶם וְגו', וְהָרִי בְּאַרְנוֹ.

לְאַחַר זֶה, מִשְׁלֹשָׁה יָמִים וְהִלָּאָה, אִז נִדוֹן הָאָדָם מִעֵינָיו, מִיָּדָיו, מִרְגְּלָיו, וּפְרָשׁוּהָ עַד שְׁלֹשִׁים יָמִים. כָּל אוֹתָם שְׁלֹשִׁים יָמִים נִדוֹנִים הִנָּפֵשׁ וְהַגּוֹף כְּאֶחָד, וּמִשׁוּם כֶּף הַנְּשָׁמָה נִמְצָאָת בְּאַרְץ לְמַטָּה, שְׂאִינָה עוֹלָה לְמִקְוָמָה, כְּאִשָּׁה שְׂיוֹשְׁבַת בְּחוּץ כָּל יָמֵי הַטְּמֵאָה. אַחַר כֶּף הַנְּשָׁמָה עוֹלָה, וְהַגּוֹף נִרְקָב בְּאַרְץ, עַד אוֹתוֹ זְמַן שֶׁיַּעֲרִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הַמַּתִּים.

וְעֵתִיד קוֹל אֶחָד לְהַעֲרִי בְּבֵית הַקְּבֵרוֹת וַיֹּאמֶר, (ישעיה כו) הַקִּיצוּ וְרַנְּנוּ שִׁכְנֵי עֶפְרַיִם כִּי טַל אוֹרַת טַלְף וְאַרְץ רְפָאִים תְּפִיל. אֵימַתִּי זֶה יִהְיֶה? בְּזְמַן שֶׁיַּעֲבֵר מִלְּאָף הַמָּוֹת מִן הָעוֹלָם, שֶׁכְּתוּב (שם כה) בְּלַע הַמָּוֹת לְנֹצַח וְגו'. בִּינָן שְׁבַלְע

אִימַתִּי יֵהָא דָא. בְּזְמַנָּא דִּיתְעַבְר מִלְּאָף

קצ"ט ע"ב) כְּבוֹד יְיָ יִאֲסַפֶּהָ. וְאִי חֲיִיבָא אִיְהִי, מְכַרְיִזֵי עָלֶיהָ וְאָמְרוּ, וְוִי לִיָּה לְפִלְנֵיָא. טָב לִיָּה דְלֹא יִתְבָּרִי. כְּדִין מַה כְּתִיב, וַיִּטְלֵהוּ אֶל הַיָּם וַיַּעֲמֵד הַיָּם מִזְעָפוֹ. כְּדִין עָאֲלִין לִיָּה לְבִי קְבָרִי דְאִיְהוּ אַתְרֵי דְדִינָא. כְּדִין גְּזֵרַת דִּינָא דְהוּא סְעִיר, שְׁכִיף מִזְעָפִיהָ. וְנוֹנָא דְבַלְע לִיָּה, דָּא אִיְהוּ קְבָרָא.

מַה כְּתִיב, וַיְהִי יוֹנָה בְּמַעַי הַדָּג. מַעֵי דְדָג, דָּא אִיְהוּ בִטָּן שְׂאוֹל. מְנַלְן. דְכְתִיב, (יונה ב) מִבִּטָּן שְׂאוֹל שׁוֹעֲתִי. וְאִיְהוּ בְּמַעַי דְנוֹנָא הוּא, וְקָאֲרִי לִיָּה בִטָּן שְׂאוֹל, שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לַיְלוֹת, אֲלִין תְּלַת יוֹמִין, דְּבַר נֶשׁ בְּקָבָרָא, וְאַתְבָּקְעוּ מַעֵי.

לְבַתְרֵי תְלַתָּא יוֹמִין, הַהוּא טְנוּפָא אַתְהַפֶּךְ עַל אַנְפוּי, וְאוֹמֵר לוֹ טוֹל מַה דִּיהֶבַת בִּי. אֲכַלְתָּ וְשִׁתִּיתָ כָּל יוֹמָא, וְלֹא יִהְבַּת לְמַסְכְּנֵי, וְכָל יוֹמָךְ הוּוּ כְּחֻגִין וְכְמוֹעֲדִין, וּמַסְכְּנֵי הוּוּ כְּפָנִין, דְלֹא אָכְלוּ בְהַדָּךְ, טוֹל מַה דִּיהֶבַת בִּי. הַדָּא הוּא דְכְתִיב, (מִלֹּאכִי ב) וְזִרְיָתִי פָּרַשׁ עַל פְּנֵיכֶם וְגו', וְהָא אוֹקִימָנָא.

לְבַתְרֵי דָא, מִתְלַתָּא יוֹמִין וְלִהְלָאָה, כְּדִין אַתְדָּן בַּר נֶשׁ מַעֵינָיו, מִיָּדָיו, וּמִרְגְּלוֹי, וְאוֹקִימוּהָ עַד תְּלַתִּין יוֹמִין. כָּל אֵינּוֹן תְּלַתִּין יוֹמִין, אַתְדָּנוּ נִפְשָׁא וְגוּפָא כְּחָדָא. וּבְגִינֵי כֶף אֲשַׁתְּכַח נִשְׁמַתָּא לְתַתָּא בְּאַרְעָא, דְלֹא סְלַקַת לְאַתְרָהּ. כְּאַתְתָּא דִּיתְבַּת לְבַר, כָּל יוֹמֵי מַסְאָבוּתָא. לְבַתְרֵי, נִשְׁמַתָּא סְלַקָא, וְגוּפָא אַתְבְּלִי בְּאַרְעָא. עַד הַהוּא זְמַנָּא דִּיתְעַר קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא לְמִיתְיָא.

וְזְמַינָא קָלָא חָדָא לְאַתְעָרָא בְּבִי קְבָרִי, וַיִּימָא, (ישעיה כו) הַקִּיצוּ וְרַנְּנוּ שִׁכְנֵי עֶפְרַיִם כִּי טַל

אוֹרוֹת טַלְף וְאַרְץ רְפָאִים תְּפִיל. אֵימַתִּי יֵהָא דָא.

הַמּוֹת מְעַלְמָא, דְּכְתִיב, (ישעיה כה) בַּלַּע הַמּוֹת לְנִצַּח וְגו'. פִּיּוֹן דְּבַלַּע הַמּוֹת לְנִצַּח, לְבַתֵּר, וּמַחָה יְיָ אֱלֹהִים דְּמַעָּה מַעַל כָּל פְּנִים וְחִרְפַת עֲמוּ יִסִּיר מַעַל כָּל הָאָרֶץ. כְּדִין פְּתִיב, וַיֹּאמֶר יְיָ לְדָג וַיִּקָּא אֶת יוֹנָה אֶל הַיַּבְשָׁה.

בִּיּוֹן דְּאִתְעֵר הַהוּא קָלָא בִּינֵי קַבְרֵי, כְּדִין כָּל קַבְרֵי יִקְיָאוּ לְאִינוּן מְתֵיב דְּבַהוּן לְבַר. הַדָּא הוּא דְּכְתִיב וְאָרֶץ רְפָאִים תְּפִיל. מְאֵי תְּפִיל. דִּיקָיָא לֹוֹן לְבַר. רְפָאִים, מַהוּ רְפָאִים. דְּקַבִּילוּ. אֲסוּוֹתָא כְּמַלְקָדְמִין, וְאִתְסִיאוּ גְרַמִּין בְּגְרַמִּין. וְאֵלִין אַקְרוּן רְפָאִים.

וְאִי תִימָא, הָא כְּתִיב (בְּשָׂאֵר עוֹבְדֵי בּוֹכְבִים וּמְזֹלוֹת) (ישעיה כו) רְפָאִים בַּל יִקְוּמוּ. אֶלָּא וְדָאֵי כָּל עַלְמָא יִתְסוּן גְרַמִּין בְּבֵי קַבְרֵי, אֶבְל מְנַהוּן יִקְוּמוּן, וּמְנַהוּן לֹא יִקְוּמוּן. וְעַל דָּא כְּתִיב רְפָאִים בַּל יִקְוּמוּ. זַפְאָה חוּלְקִיהוּן דִּישְׂרָאֵל, דְּכְתִיב בְּהוּ נְבַלְתֵי יִקְוּמוּן. וּבְהָאֵי נוּנָא, אֲשַׁפְחָנָא מְלִין לְאֲסוּוֹתָא, דְּכָל עַלְמָא.

הָאֵי נוּנָא כִּיּוֹן דְּבַלַּע לְיוֹנָה מִית. וּבִיהַ הָוָה יוֹנָה תִּלְתָּא יוּמִין, לְבַתֵּר אֲתַקְיָים כְּמַלְקָדְמִין, וְאִקְיָ לְיוֹנָה לְבַר, וְהָא אוּקְמוּהָ, דְּכְתִיב וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל יְיָ אֱלֹהָיו מִמְעַי הַדְּגָה. כְּתִיב הֲכֹא הַדְּגָה, וּכְתִיב הֲתָם (שְׁמוֹת ז) וְהַדְּגָה אֲשֶׁר בִּיאֹר מַתָּה, וְהָא אוּקְמוּהָ. כְּגוּוֹנָא דָּא, זְמִינָת אַרְעָא דִּישְׂרָאֵל לְאִתְעֵרָא כְּקַדְמִיתָא, וּלְבַתֵּר וְאָרֶץ רְפָאִים תְּפִיל.

וְהָא אוּקְמוּנָא, דְּשַׁבְעָה דִּינִין יַחְלִפוּן עָלֶיהָ דְּבַר נֶשׁ, כְּדִן נְפִיק מֵהָאֵי עַלְמָא. חַד, הַהוּא דִּינָא עַלְאָה, כְּדִן נְפִיק רוּחָא מִן גּוּפָא. ב', כְּדִן עוֹבְדוּי וּמְלוּי אֲזֵלִין קַמִּיהָ וּמְכַרְזֵי עַלוּי. ג', כְּדִן עֵייל לְקַבְרָא. ד', דִּינָא דְּקַבְרָא. ה', דִּינָא דְּתוֹלְעָתָא. ו', דִּינָא דְּגִיְהֵנָם. ז', דִּינָא דְּרוּחָא דְּאֲזֵלָא וְשֹׁאֲטָת בְּעַלְמָא, וְלֹא אֲשַׁפְחַת

הַמּוֹת לְנִצַּח, אַחַר כֶּף, וּמַחָה ה' אֱלֹהִים דְּמַעָּה מַעַל כָּל פְּנִים וְחִרְפַת עֲמוּ יִסִּיר מַעַל כָּל הָאָרֶץ. אֲזַ כְּתוּב, וַיֹּאמֶר ה' לְדָג וַיִּקָּא אֶת יוֹנָה אֶל הַיַּבְשָׁה.

בִּיּוֹן שְׁהִתְעוֹרֵר אוֹתוֹ קוֹל בִּין הַקְּבָרִים, אֲזַי כָּל הַקְּבָרִים יִקְיָאוּ אֶת אוֹתָם הַמְּתִים שְׂבָבָם הַחוּצָה. זְהוּ שְׁכְּתוּב וְאָרֶץ רְפָאִים תְּפִיל. מַה זֶה תְּפִיל? שְׁתַּקִּיא אוֹתָם הַחוּצָה. רְפָאִים, מַה זֶה רְפָאִים? שְׁקַבְלוּ רַפּוּאָה כְּמַקְדָּם, וְנִרְפְּאוּ עֲצָמוֹת בְּעֲצָמוֹת, וְאֵלֶּה נְקֻרָאִים רְפָאִים.

וְאִם תֹּאמַר, הֲרֵי כְּתוּב (בְּשָׂאֵר עוֹבְדֵי בּוֹכְבִים וּמְזֹלוֹת) (ישעיה כו) רְפָאִים בַּל יִקְוּמוּ? אֶלָּא וְדָאֵי כָּל הָעוֹלָם יִתְרַפְּאוּ עֲצָמוֹתָם בְּבֵית הַקְּבָרוֹת, אֶבְל מִהֶם יִקְוּמוּ וּמִהֶם לֹא יִקְוּמוּ. וְעַל זֶה כְּתוּב רְפָאִים בַּל יִקְוּמוּ. אֲשֶׁרֵי חֲלָקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שְׁכְּתוּב בְּהֶם נְבַלְתֵי יִקְוּמוּן. וּבְדָג הַזֶּה מְצָאנוּ דְּבָרִים לְרַפּוּאָה שֶׁל כָּל הָעוֹלָם.

הַדָּג הַזֶּה, בִּיּוֹן שְׂבַלַּע אֶת יוֹנָה, הוּא מֵת, וְכוּ הִיזָה יוֹנָה שְׁלִשָּׁה יָמִים, וְאַחַר כֶּף חֲזַר לְחַיִּים כְּמַקְדָּם וְהִקִּיא אֶת יוֹנָה הַחוּצָה, וְהִרִי פְרִשׁוּהָ, שְׁכְּתוּב וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל ה' אֱלֹהָיו מִמְעַי הַדְּגָה. כְּתוּב כְּאֵן הַדְּגָה, וְכְתוּב שֵׁם (שְׁמוֹת ז) וְהַדְּגָה אֲשֶׁר בִּיאֹר מַתָּה, וְהִרִי פְרִשׁוּהָ. כְּמוֹ זֶה עֲתִידָה אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְהִתְעוֹרֵר כְּרַאשׁוֹנָה, וְאַחַר כֶּף - וְאָרֶץ רְפָאִים תְּפִיל.

וְהִרִי בְּאַרְנוֹ, שְׁשַׁבְעָה דִּינִים יַחְלִפוּ עַל הָאָדָם כְּשִׁיּוּצָא מִן הָעוֹלָם הַזֶּה. אֶחָד - אוֹתוֹ דִּין עֲלִיּוֹן כְּשִׁיּוּצָאת הַרוּחַ מִן הַגּוּף. ב' - כְּשִׁמְעֵשׂוּ וּדְכָרְיוּ הוֹלְכִים לְפָנָיו וּמְכַרְזִים עָלָיו. ג' - כְּשִׁנְכַּסְתָּ לְקַבְרָה. ד' - דִּין הַקְּבָרָה. ה' - דִּין הַתּוֹלְעָת. ו' - דִּין הַגִּיְהֵנָם. ז' - דִּין הַרוּחַ שֶׁהוֹלְכַת וּמְשׁוֹטְטַת

אָתֵר נִיחָא, עַד דִּישְׁתְּלִים עוֹבְדוּי. בְּגִין דָּא,
בְּעֵי בַר נָשׁ לְאִסְתַּפְּלָא תְדִיר בְּעוֹבְדוּי, וַיִּתּוֹב
קָמֵי מְרִיָּה.

וְכַד אִסְתַּפְּל דְּוֹד מִלְּפָא בְּדִינִין אֲלִין דְּבַר נָשׁ,
אֲקָדִים וְאָמַר (תהלים קד) בְּרָכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ,
עַד לָא תִפּוּק מִן עֲלָמָא, בְּעוֹד דְּאַנְתְּ אִשְׁתַּכַּחַת
עִם גּוֹפָא. וְכָל קָרְבִי אֶת שָׁם קְדָשׁוּ, אִינוּן
שְׂיִיפֵי גּוֹפָא, דְּמִשְׁתַּתְּפִי כַּחְדָּא בְּרוּחָא. הַשְׁתָּא
דְּתִשְׁתַּכַּחֲוֹן עִמָּה, אֲקָדִימוּ לְבִרְכָא שְׁמָא
קְדִישָׁא, עַד לָא יִמְטִי זְמָנָא דְלָא תִיכְלוּן
לְבִרְכָא, וְלֹאֲתַבָּא בְּתִיּוּבְתָא, וְעַל דָּא אָמַר
בְּרָכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ הַלְלוּיָהּ. אֲתוּ אִינוּן חֲבַרְיָא
וְנִשְׁקוּ רִישֵׁיָהּ.

רְבִי חֲזִיא פְתַח וְאָמַר, (דף ר' ע"א) (שמות לה) קַחוּ
מֵאֲתַכֶּם תְּרוּמָה לַיְיָ. תָּא חֲזִי קְדָשָׁא
בְּרִיף הוּא כַד בְּרָא עֲלָמָא, לָא בְּרָא לִיָּה, אֲלָא
בְּגִין דִּיִּיתוּן יִשְׂרָאֵל, וַיִּקְבְּלוּן אוֹרֵייתָא.
בְּאוֹרֵייתָא אַתְּבְּרִי עֲלָמָא, וְעַל אוֹרֵייתָא
קִימָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ירמיה לג) אִם לֹא בְרִיתִי
יוֹמָם וְלַיְלָה חֻקוֹת שָׁמַיִם וְאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי.
אוֹרֵייתָא אִיָּהּ אַרְפָּא דְחִיִּי בְּהַאי עֲלָמָא,
וְאַרְפָּא דְחִיִּי בְּעֲלָמָא דְאַתִּי.

וְכַד מָאן דְּאִשְׁתַּדַּל בְּאוֹרֵייתָא, בְּאֵלוּ אִשְׁתַּדַּל
בְּהִיכְלִיָּה דְקוֹדְשָׁא בְּרִיף הוּא. דְּהִיכְלָא
עֲלָאָה דְקוֹדְשָׁא בְּרִיף הוּא, אוֹרֵייתָא אִיָּהּ.
וְכַד בַּר נָשׁ עָסִיק בְּאוֹרֵייתָא, קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא
קָאִים תַּמָּן, וְאַצִּית לְקָלִיָּה, כְּמָה דְכְּתִיב, (מלאכי
א) וַיִּקְשָׁב יְיָ וַיִּשְׁמַע וְגו' וְאַשְׁתַּזִּיב בַּר נָשׁ
מִתַּלְתָּ דִינִין: מְדִינָא דְהַאי עֲלָמָא. וּמְדִינָא
דְּמִלְּאָף הַמּוֹת, דְּלָא יְכִיל לְשַׁלְטָאָה עֲלֵיָּה.
וּמְדִינָא דְגִיָּהֲנָם.

וַיִּכְתַּב סֵפֶר זְכָרוֹן. מָאִי אִיָּהּ. אֲלָא אֵית סֵפֶר
לְעִילָא, וְאֵית סֵפֶר לְתַתָּא. זְכָרוֹן אֲתֵר (נ"א אה) קִימָא קְדִישָׁא, דְּנִטִּיל

בְּעוֹלָם וְלֹא מוֹצֵאת מְקוּם מְנוּחָה
עַד שִׁישְׁלָמוּ מַעֲשָׂיו. מִשּׁוּם זֶה
צְרִיף אָדָם לְהִתְבּוֹנֵן תְּמִיד
בְּמַעֲשָׂיו וַיִּשׁוּב לְפָנֵי אֲדוֹנָי.

וְכִשְׁתְּבּוֹנֵן דְּוֹד הַמְּלַךְ בְּדִינֵי
הָאָדָם הַלְלוּ, הַקְּדִים וְאָמַר, (תהלים
קד) בְּרָכִי נַפְשִׁי אֶת ה', בְּטֶרֶם תֵּצֵא
מִן הָעוֹלָם, בְּעוֹד שְׂאֵת נִמְצֵאת
עִם הַגּוֹף. וְכָל קָרְבִי אֶת שָׁם קְדָשׁוּ -
הֵם אֲבָרֵי הַגּוֹף שֶׁמִּשְׁתַּתְּפִים
כְּאֶחָד עִם הַרוּחַ. עַכְשָׁו
כְּשֶׁתִּמְצָאוּ עִמָּה, הַקְּדִימוּ לְבִרְךְ
אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ טֶרֶם שִׁיבָא זְמַן
שֶׁלֹּא תוּכְלוּ לְבִרְךְ וְלַחְזוֹר
בְּתִשׁוּבָה. וְעַל זֶה אָמַר בְּרָכִי נַפְשִׁי
אֶת ה' הַלְלוּיָהּ. בָּאוּ אוֹתָם
הַחֲבַרִים וְנִשְׁקוּ אֶת רִאשׁוֹ.

רְבִי חֲזִיא פְתַח וְאָמַר, קַחוּ
מֵאֲתַכֶּם תְּרוּמָה לַה'. בָּא וְרָאָה,
כְּשֶׁבְּרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּף הוּא אֶת
הָעוֹלָם, לֹא בְּרָא אֲלָא כְּדִי שִׁיבָאוּ
יִשְׂרָאֵל וַיִּקְבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה.
בְּתוֹרָה נִבְרָא הָעוֹלָם, וְעַל הַתּוֹרָה
הוּא עוֹמֵד. זֶהוּ שְׁכָתוּב (ירמיה א)
אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֻקוֹת
שָׁמַיִם וְאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי. הַתּוֹרָה
הִיא אַרְף חַיִּים בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאַרְף
הַחַיִּים בְּעוֹלָם הַבָּא.

וְכַד מִי שֶׁמִּשְׁתַּדַּל בְּתוֹרָה, כְּאֵלוּ
הַשְׁתַּדַּל בְּהִיכְלוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּף
הוּא, שֶׁהִיכְלוֹ הַעֲלִיּוֹן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּף הוּא הִיא הַתּוֹרָה. וְכִשְׁאָדָם
עוֹסֵק בְּתוֹרָה, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּף הוּא
עוֹמֵד שָׁם וּמְקַשֵּׁב לְקוֹלוֹ, כְּכַתּוּב
(מלאכי א) וַיִּקְשָׁב ה' וַיִּשְׁמַע וְגו'.
וְנִצּוּל הָאָדָם מִשְׁלֵשָׁה דִינִים:
מְדִין הָעוֹלָם הַזֶּה, וּמְדִין מִלְּאָף
הַמּוֹת שֶׁלֹּא יְכִיל לְשַׁלֵּט עֲלָיו,
וּמְדִין הַגִּיָּהֲנָם.

וַיִּכְתַּב סֵפֶר זְכָרוֹן. מִי הוּא? אֲלָא
יֵשׁ סֵפֶר לְמַעְלָה וַיֵּשׁ סֵפֶר לְמַטָּה.
זְכָרוֹן - (אוֹת) הַבְּרִית הַקְּדוֹשׁ

לְעִילָא, וְאֵית סֵפֶר לְתַתָּא. זְכָרוֹן אֲתֵר (נ"א אה) קִימָא קְדִישָׁא, דְּנִטִּיל